

C A T H R I N E

CATHRINE is a non profit art organisation that encourages cross-discipline art projects and unlooked-for collaborations. CATHRINE aims to develop structures and networks that shape artistic research and production.

CATHRINE είναι μη-κερδοσκοπικός καλλιτεχνικός οργανισμός που στόχο έχει να ενισχύσει εικαστικά πρότζεκτ που προσεγγίζουν τη διεπιστημονικότητα και να δημιουργήσει απρόσμενες συνεργασίες. Σκοπός της CATHRINE είναι η ανάπτυξη δομών και δικτύων που διαμορφώνουν την καλλιτεχνική έρευνα και παραγωγή.

Prologue
Texts
Biographies

Contents

Πρόλογος
Κείμενα
Βιογραφίες

Prologue

Visual artists and founders of Art Association Cathrine Elena Kotasvili and Alexis Vayianos collaborate with curator Eudes Ajot for the development of the second artwork to be created within the framework of the project *The Excluded Form*.

The artists' work is printed on the scaffold netting around the façade of a four-floor building under renovation at 65 Anexartisias street, transforming it into an exhibition space. This particular construction site has been selected as both the location and the platform where an encounter between the artists' large scale work and passerby can occur.

Each person perceives the landscape and its constituent parts according to their personal experiences, their cultural and aesthetic background. They carry, therefore, their own subjective point of view. As a result, whether consciously or not, one's personal perception influences the actual landscape, and accordingly the collective cultural experience. This means that, whether consciously or not, one's individual perception influences both the actual landscape and the collective cultural experience.

Maria Lianou and Alexandros Christophinis' intervention, provides a visual interpretation of selected flowers, removed from the rural landscape of Cyprus. In doing so, the artists position the ordinary and "unimportant" into the spotlight, thus reminding us of how what is rendered "unimportant" may also be fundamental. The work poses questions on the interaction between people and landscape, while as a landscape on display suggests an alternative reality for the city centre – one with native trees planted on Anexartisias street.

With references to Lilies of the field, a book of Cyprus Wild Flowers, by Ann Matthews, 1968.

How long can flowers last in a vase

7:45 by *thalassaki* – swimming. my skin is changing, so are my teeth. the gynaecologist calls it pre-menopause. day by day, this word is helping me to better understand. I had a friend, Frans, who spent life working. After a certain age, he didn't know what to do with himself and would wash clean bed-linen over and over. I swim eastwards and catch sight of the twins. today they seem to be the shortest of all the towers. these volumes that turned up and parked themselves along the seafront. who are the people living up there? do we know them?

8:25 in the car, driving along Gladstone street. I'm well familiar with the city centre. these are pathways I know, like the walls of Xydadiko. I recognise of all changes. when a building goes down or changes use, or when somebody moves out the city. I make a turn into Leontiou street. me, I'll stay. now that I'm pre-aging, I understand myself better and I want to stay.
remember him, he was a friend. the vase is on the big table, where the house gets the lightest. I'll throw away last Saturday's flowers, they've already wilted, and I'll put today's in the vase with fresh water.

10:30 at the backside of *apartment blocks*. on my way to the open-air market, in a skirt and the vital hat for sun-protection. a heatwave has landed onto our skins these September days. I buy bread first, from the Giolou lady, and I put it in the bottom of my trolley. I buy fresh black-eyed peas and flowers, usually carnations which smell of the Easter Epitaph. five euros.

11:40 heading west. I go past the *Cine Volos park*. each time I pretend not to see the new sign. Sergides has told me that the original name was *children's park*. the way he said it was tender and apt, I thought. the recent redevelopment has given it the name *square by philhellenes street*. why was it called a square? why philhellenes? three generations of people in this neighbourhood and none of us have heard of anything noteworthy ever happening on this street. and just when the houses were beginning to come alive again, with younger people from all over the world, and children started giving new life to the park, the philhellenes came. why shouldn't it be the neighbourhood park?

12:30 picking up laundry, doing more laundry. ironing grey high school trousers. we are having black-eyed peas today. Frans and I would often sit here in the kitchen and talk for hours. He died this August. I'll remember him, he was a friend. the vase is on the big table, where the house gets the lightest. I'll throw away last Saturday's flowers, they've already wilted, and I'll put today's in the vase with fresh water.

Elena Agathokleous

Architecture is a public good and we must claim it!

Architecture, in all its manifestations – whether these involve architectural heritage or contemporary architectural creation, expresses our country’s level of culture, it reflects its course of history, and constitutes a public cultural asset. It is with great concern that we confront issues relating to perceptions and the procedures involved in the creation and production of private and public works or public space, and this requires maximum awareness. These works document present-day culture and must respond with utmost sensitivity and humanism to the needs of the user, i.e. the whole of society. The critical issues that are raised in this conversation pertain to the procedures involved in the production of public architecture, the role of cost and quality in the implementation of such projects, and how we perceive quality in architecture with regard to aesthetics, the environment, and society.

In a joint declaration, in 2019, the International Union of Architects (UIA) and the European Council of Architects (ACE) urged policymakers and government bodies to include architectural competitions in public procurement laws as this would be the appropriate procedure that would promote excellent and responsible design for buildings and communities. ETEK has long supported this position and has promoted the use of architectural competitions, recognizing the benefits they offers: design quality and pluralism, innovation and originality in design approach, transparency of procedures, healthy competition, meritocracy and equal opportunity to participate.

We are in an international context full of challenges for architecture and architects, as they are called to make a substantial contribution to the quality of the built environment, society, the economy, culture and the efforts to deal with climate change. Architecture is a non-negotiable public good and we must together claim it and ‘seize’ it, for the good of the country and future generations.

It seems to me that Limassol constitutes a field of urban research on what it means for a city to develop in a way imposed by exogenous investment trends and deriving from a one-dimensional economic understanding of development.

Tall buildings were sited disjointedly and hastily, without looking into a number of possible impacts on the environment, society and the architectural image of Limassol – especially at a cumulative level, since even the legally required Environmental Impact Assessment was carried out in a fragmented and case-by-case manner. For better or worse, however, a reality has been created on the ground and this is what the new Local Plan will be called to manage with the aim of mitigating the negative impacts and providing a different, more resilient and socially impactful development perspective for the future.

Limassol's urban identity must be redefined in a transparent and participatory way, through the activation of the citizens' reflexes on architectural quality and the importance of public space.

I genuinely believe that public dialogue could bring to the foreground the issue of redefining the urban identity of Limassol and the need for citizens to claim the city's public space.

Constantinos Constanti

The couple on the sixth floor have been together for sixty years. Can you imagine that? Their TV is on at maximum volume. When he lost his hearing, it only took a day for her to partially lose hers too. Perhaps she didn't really lose it. It might have been self-suggestion. They have to shout at each other now. They should keep their conversations to the bare minimum. But they'd rather keep talking to each other – constantly.

A 30-year-old man lives downstairs from them. He claims to be a filmmaker but other than some crazy phone camera shots he's edited, he's never completed anything. He's never had a relationship last longer than 10 days. With each lover he meets, he becomes more inexperienced. Every time a woman walks out his door, he's left more alone. He's got this consuming desire for the Bulgarian woman who works at the MMS kiosk down the street. He attends all municipal events just to walk past that kiosk. He knows her shifts schedule by heart. His phone is recording every time she passes under his balcony. A perverse collection. An innocent one. Each time there's a change in her shifts schedule, he conjures up in his mind dozens of possible ailments for her. It never occurs to him that she might be staying up with someone else. In this mind lives a Bulgarian Virgin Mary.

The college student on the first floor has dozens of foster boyfriends. Monogamy is poverty, she once told her friends. The truth is she'd rather never venture into silence.

Never would she delve into thoughts. Or solitude. Solitude lies on the spectrum of the unexercised. She gets a taste of its glory in the cheap presents they bring her. Faux furs from Terranova, faux earrings from Lepus, cheap wine from the corner store. She sucks the wine and spits it back into the glass without being seen. I envy her for the depth she lacks. Ignoble minds are the happiest.

The "people" go past on the street below. Anexatrisias (*freedom*) street is trod on by consumers. And protesters, occasionally. Not many. Traffic police too. And Pakistani deliverymen. Blue, green, and orange living organisms. A subcommunity of humanity you only notice to swear at when they jump in your way. Not even when they deliver your food. Anexartisias street is not just a well-cleaned commercial street. No tourist is going to check-in here to act well-travelled. It's artless. Not unbearable, but tasteless. You will see no complexities in Anexartisias street. Nothing unexpected will happen to you here. It doesn't seem to appreciate surrealism. It is freed from stories. It's like a man waiting for you at home in his slippers.

The street's greatest moment was the night I got drunk and started shouting under people's balconies "No matter how much the heart yearns, I will never love you again".

Not a single “shut up” at me. All residents have embraced the lovelessness the city centre has fallen into. Urban life. Is this urban life? Urban life takes guts. Urban life takes living. There’s a condition called Unwoken. It’s a psychological one. I came up with it – it wasn’t written about by psychologists. It’s the one when you claim that deregulation is a bad disruption. Like a weed that sprouted on its own, without being planted. On your perfectly aligned tiles. The thrill of the weed. A thrill you secretly desired. You’ll be talking for days, and with pretend indignation, about that “No matter how much the heart yearns, I will never love you again” – about the weed too. These are the “fallback” topics for those gaps of silence that come about in your urban relationships. I’ll let you have it. Take it and go away, to a tidy neighbourhood. Five trips to European H&M stores is all it took for us to think we’ve suddenly morphed into the expatriate community of the Champs-Élysées. We can pass for minimum-cost *comme-il-faut* urbanites.

City and love should leave space for secondary ideas to be created. For common ground to be found. For maximum possibilities to be extracted. So that they aren’t left untold. Cliché and untold. The mechanism of death before death involves being too lazy to deviate. The clumsy ambiguity of harmony. The sterile health of routine. The safeguarding of the same old, same old. The uninterrupted view of the kiosk ladies. Guaranteeing minimal efforts. “You’ll find the best bars on the way to the ones others have told you about”, a folk sage once said. And I can’t even think of a bar to tell you about.

For this city has given birth to no life, nor its need. Love/love-making is no urban subject here, even if it should be. Then, it could inspire you to decent drunkenness.

An academic from Greece used to live on the fourth floor. He taught me in my master’s course. He gave me an A for my thesis and emailed me, dear Ms such-and-such, thanks for reminding me that this job is worth it, as it means getting to know people like you. He was a handsome academic and I replied in the formal plural, like any urban chick. I like my roles. I ran into him late that afternoon, in the lobby, he was no longer my professor, and I kept my plural, and my sexy urbanity. I fantasized about inviting him out and dragging him from one down-town bar to another, about us drinking together, him undoing the top two buttons on his shirt neck. And that would happen. But these things only happen in the pubs of the western suburbs.

It’s possible that we’d fall madly in love there. Here, it’s only what can be effortlessly predicted that happens. Here’s there’s a permanent look of exhausted expectation. There are no erotic streets here. Love contracts. Idle, nugatory streets. Space is imposed upon people, I was once told.

Anthi Ermogenous

Maria Lianou has studied painting and sculpture at the Athens School of Fine Arts. She is co-founder of ANBAU [architectural atelier]. In her work, she uses the methodology of interdisciplinary dialogue and visual language to trace conditions of simultaneity such as myth and everydayness, insatiability, and the landscape. She works on how these are connected as experience and knowledge in architectural practice.

Alexandros Christophinis holds a degree of Architect Engineer from the National Technical University of Athens, Greece and has been the director of ANBAU [architectural atelier] since 2014. He writes articles in scientific publications in the field, while he also participates in and co-organizes interdisciplinary study groups focusing mainly on Architecture. He wishes to highlight, the cultural architectural legacy and the virtues of anthropocentric design, through the management of public and private projects, interior design and furniture design.

Biographies

Konstantinos Konstanti was born in Famagusta in 1968. He is a graduate of the University of Architecture in Sofia and runs his own architecture firm in Nicosia/Lefkosia. Konstanti served two terms as President of the Cyprus Architects Association, between 2001-2005 and 2009-2014. From 2005 to 2011 he served as Second Vice-President of the Cyprus Scientific and Technical Chamber (ETEK), while from 2011 to 2020 he served as the Chamber's First Vice-President.

Elena Agathokleous was born in Lemesos. She is a performer, director, a maker in the field of performance art, co-founder and director of Center of Performing Arts MITOS, based in Vinegar Factory (Xydadiko). She designs, curates programs and productions, developing multidisciplinary and inter-artistic collaborations in Cyprus and abroad, creating space for other voices and narratives. Her work focuses on contemporary reception and performativity on identity, legacy, mortality and gender issues.

Searching for connection with community and place, she transforms the personal experience to political comment. Characteristics of her work are the post-dramatic practices, the use of digital tools, the experimentation with form and medium, the development of methodology, the direction as dramaturgy, re-inventing dynamics with audience. In the same concept, she continues her research on ancient Greek tragedy, developing a series of performances with contemporary approaches.

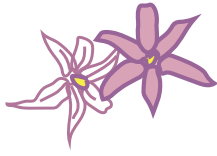
She is a mother of two boys.

Elena Kotasvili is a visual artist. She studied fine art at Middlesex University, London. She is now based in Cyprus. Her interests span the spectrum of the performing arts and performance art, and are located within the spaces of theatre and stage design, crossing into installation art. She has participated in art exhibitions and festivals, nationally and internationally. In 2019 along with visual artist, Alexis Vayianos, she co-founded CATHRINE, an art organisation that encourages cross-discipline art projects and collaborations.

Alexis Vayianos is a visual artist. In 2002, he studied music, specializing in piano, at the Frankfurt Conservatory in Germany. He then studied Fine Art at the School of Fine Arts in Athens from, graduating in 2009 with an honors degree. His practice intersects between painting, stage design, installation art and performing arts. He has had solo and group shows in Cyprus, Lebanon, Athens, and London. In 2019 along with visual artist, Elena Kotasvili, he co-founded CATHRINE, an art organisation that encourages cross-discipline art projects and collaborations.

Eudes Ajot studied business administration in Orléans, France and international business and international relations in Sydney, Australia. He is a PhD candidate in corporate philanthropy at University Paris 1 Panthéon-Sorbonne, France. He has worked as a manager in various auction houses in Paris and developed expertise in Australia's Aboriginal art, pre-Columbian, and African art. After working within the art market, he became director of La Maison des Artistes (social security for visual artists in France) to secure the status of artists. Eudes Ajot currently lives in Cyprus.

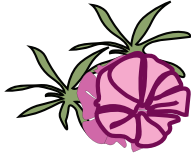

romulea tempskyana freyn.
romulea

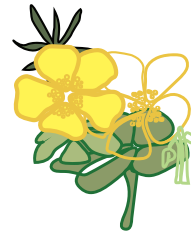

bellis sylvestris . wood daisy
μαργαρίτα

ΦΥΤΟΛΟΓΙΟ

convolvulus althaeoides . mallow -
leaved bindweed
ποτηρούθκια . φαγί της πέρδικας .
περιπλοκάδι

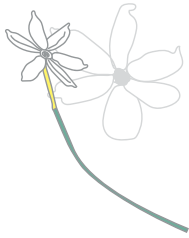
oxalis pes-caprae . cape sorrel
οξινούδι

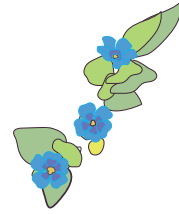
anemone coronaria .
crown or poppy anemone
ανεμώνη . λαλές

legousia speculum-veneris .
venus's looking-glass

narcissus serotinus . late-flowering narcissus
μυτικόρουδο

anagallis arvensis . blue pimpernel
μη με λησμονεί

PLANT NAMES

romeria hybrida .
violet horned-poppy

poterium spinosum . spiny burnet
μαζί

ecballium elaterium . squirting cucumber
πικραγκουρκά

Μαρία Λιανού - Αλέξανδρος Χριστοφίνης,
Lilies of the field

LILIES OF THE FIELD
a book of Cyprus wild Flowers,
by Ann Matthews

Πρόλογος

Οι εικαστικοί Ελενα Κοτασβίλι και Αλέξης Βαγιανός, ιδρυτές του Καλλιτεχνικού Συνδέσμου Cathrine, συνεργάζονται με τον επιμελητή Eudes Ajot για την πραγματοποίηση του δεύτερου έργου που δημιουργείται στο πλαίσιο του πρότζεκτ *The Excluded Form*. Αυτή τη φορά, για τη διαμόρφωση του τόπου συνάντησης κοινού και δημόσιου χώρου, προσκαλούνται οι καλλιτέχνες Μαρία Λιανού και Αλέξανδρος Χριστοφίνης, οι οποίοι προτείνουν το έργο *Lilies of the field*.

Η εγκατάσταση βρίσκεται στην πρόσοψη ενός τετραώροφου κτιρίου που βρίσκεται υπό ανακαίνιση στην οδό Ανεξαρτησίας 65, στη Λεμεσό. Εκτυπώνοντας το έργο τους στο γνωστό δίκτυ που περιβάλλει τις σκαλωσιές της οικοδομής, οι δύο δημιουργοί μετατρέπουν την όψη του κτηρίου σε εκθεσιακό χώρο. Το συγκεκριμένο εργοτάξιο έχει επιλεγεί ως ο τόπος και η πλατφόρμα συνάντησης ανάμεσα στο μεγάλης κλίμακας έργο των δύο καλλιτεχνών και τους περαστικούς.

Κάθε άνθρωπος αντιλαμβάνεται τα στοιχεία που συνθέτουν το τοπίο σύμφωνα με τις προσωπικές του εμπειρίες, τα πολιτισμικά ερεθίσματα και τους κώδικες αισθητικής του. Φέρει επομένως, την δικιά του υποκειμενική άποψη. Κατ' επέκταση, η ατομική αντίληψη επηρεάζει (συνειδητά ή ασυνείδητα) το πραγματικό τοπίο και, ως εκ τούτου, τη συλλογική πολιτισμική εμπειρία.

Η παρέμβαση της ομάδας ερμηνεύει εικαστικά μια συλλογή λουλουδιών αποσπασμένη από το αγροτικό τοπίο της Κύπρου και με αυτό τον τρόπο τοποθετεί το καθημερινό «ασήμαντο» σε κύρια θέση θέασης, τονίζοντας την σημασία της ύπαρξής του. Το έργο θέτει προβληματισμούς για την αλληλεπίδραση μεταξύ ανθρώπου και τοπίου, ενώ παράλληλα, ως τοπίο, προτείνει μια εναλλακτική πραγματικότητα για το κέντρο της πόλης – τη δενδροφύτευση της οδού Ανεξαρτησίας με γηγενή βλάστηση!

*Με αναφορά το βιβλίο *Lilies of the field, a book of Cyprus Wild Flowers*, της Ann Matthews, 1968.*

Πόσες μέρες αντέχουν τα λουλούδια μες το βάζο

7:45 μπροστά στο *θαλασσάκι* κολυμπώ. το δέρμα αλλάζει, τα δόντια επίσης. ακούω τη γυναικολόγο να το ονομάζει προ-εμμηνόπαυση. με τον καιρό η λέξη με βοηθά να κατανοήσω καλύτερα. είχα ένα φίλο, τον Φρανς, που στη ζωή του μόνο δούλευε. όταν μεγάλωσε αρκετά δεν ήξερε τι να κάνει και ξανάπλενε τα καθαρά σεντόνια. κολυμπώ ανατολικά και βλέπω τους *δίδυμους*. σήμερα φαίνονται οι πιο χαμηλοί από τους πύργους. όγκοι που ήρθαν και κάθισαν κατά μήκος του παραλιακού μετώπου. ποιοι μένουν εκεί πάνω, τους ξέρουμε;

8:25 μέσα στο αυτοκίνητο, διασχίζω τη Γλάδστωνος. έχω οικειότητα με το κέντρο της πόλης. είναι οι διαδρομές που αναγνωρίζω, όπως τους τοίχους του *Ξυδάδικου*. παρακολουθώ τις αλλαγές που συμβαίνουν. όταν κάποιος κτίριο πέφτει ή αλλάζει χρήση, όταν ένας ένας φεύγει από την πόλη. στρίβω προς Λεοντίου. εγώ θα μείνω. τώρα που προ-γερνάω, κατανοώ καλύτερα εμένα και θέλω να μείνω.

10:30 πίσω από τις *πολυκατοικίες*. φοράω φούστα όταν πηγαίνω στο παζαράκι και απαραίτητα καπέλο για τον ήλιο. αυτές τις μέρες του Σεπτέμβρη, ήρθε ένας μίνι καύσωνας πάνω στα δέρματα μας. αγοράζω πρώτα ψωμί από την κυρία της Γιόλου και το βάζω στον πάτο του τρόλεϊ μου. αγοράζω λουβί φρέσκο και λουλούδια, συνήθως γαρύφαλλα να μυρίζουν επιτάφιο. πέντε ευρώ.

11:40 κατευθύνομαι δυτικά. περνώ από το *παρκούι του Σίνε Βόλος*. κάθε φορά κάνω πως δεν βλέπω τη νέα επιγραφή. ο Σεργίδης μου είπε πως η αρχική ονομασία ήταν *παιδικόν πάρκον*. το βρήκα τρυφερό όπως το πρόφερε και εύστοχο. η πρόσφατη ανάπλαση το ονόμασε *πλατεία παρά την οδό Φιλελλήνων*. γιατί βαφτίστηκε πλατεία; των ποιανών των φιλελλήνων; τρεις γενιές στη γειτονιά ποτέ δεν ακούσαμε να έχει συμβεί κάτι αξιοσημείωτο στην οδό αυτή. και μόλις που είχαν αρχίσει να ζωντανεύουν τα σπίτια με νεότερους ανθρώπους απ' όλο τον κόσμο και το πάρκο με παιδιά, ήρθαν οι φιλέλληνες. γιατί το πάρκο να μην είναι της γειτονιάς;

12:30 μαζεύω ρούχα, βάζω ξανά πλυντήριο. σιδερώνω γκριζα παντελόνια δευτέρας γυμνασίου. θα φάμε λουβί το μεσημέρι. καθόμασταν συχνά στην κουζίνα με τον Φρανς και μιλούσαμε με τις ώρες. πέθανε αυτόν τον Αύγουστο. θα τον θυμάμαι, ήταν φίλος μου. το βάζο είναι στο μεγάλο τραπέζι, εκεί που το σπίτι έχει το πιο πολύ φως. θα πετάξω τα λουλούδια του προηγούμενου Σαββάτου, έχουν ήδη μαραθεί, και θα βάλω στο βάζο τα σημερινά σε καθαρό νερό.

Ελενα Αγαθοκλέους

Η αρχιτεκτονική αποτελεί δημόσιο αγαθό και πρέπει να το διεκδικήσουμε!

Η αρχιτεκτονική, σε όλες τις εκφάνσεις της, είτε αφορούν την αρχιτεκτονική κληρονομιά είτε τη σύγχρονη αρχιτεκτονική δημιουργία, εκφράζει το επίπεδο του πολιτισμού της χώρας μας, αντανακλά την ιστορική της διαδρομή και αποτελεί δημόσιο πολιτιστικό αγαθό.

Στεκόμαστε με ιδιαίτερη ανησυχία απέναντι στα θέματα των αντιλήψεων και διαδικασιών δημιουργίας και παραγωγής έργων δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, όπως και του δημόσιου χώρου, και αυτό απαιτεί την επίδειξη ευαισθητοποίησης στον μέγιστο βαθμό. Τα έργα αυτά καταγράφουν τον πολιτισμό του σήμερα και οφείλουν να ανταποκρίνονται με ύψιστη ευαισθησία και ανθρωποκεντρισμό στις ανάγκες του χρήστη, δηλαδή ολόκληρης της κοινωνίας. Τα κρίσιμα θέματα που μπαίνουν στη συζήτηση αφορούν τις διαδικασίες παραγωγής της δημόσιας αρχιτεκτονικής, τον ρόλο που διαδραματίζει στην υλοποίησή της η σχέση κόστους και ποιότητας και το πώς αντιλαμβανόμαστε την ποιότητα στην αρχιτεκτονική, με αναφορά στην αισθητική, το περιβάλλον και την κοινωνία.

Σε κοινή τους διακήρυξη το 2019, η Διεθνής Ένωση Αρχιτεκτόνων (UIA) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Αρχιτεκτόνων (ACE) παροτρύνουν τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους κυβερνητικούς φορείς να συμπεριλάβουν τον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό στους νόμους περί δημοσίων συμβάσεων ως την ενδεδειγμένη διαδικασία για την προώθηση του εξαιρετικού και υπεύθυνου σχεδιασμού για τα κτήρια και τις κοινότητες.

Το ΕΤΕΚ διαχρονικά υποστηρίζει τη θέση αυτή και προωθεί την αξιοποίηση του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, αναγνωρίζοντας τα οφέλη που προσφέρει: τη σχεδιαστική ποιότητα και πολυφωνία, την καινοτομία και πρωτοτυπία στη σχεδιαστική προσέγγιση, τη διαφάνεια των διαδικασιών, τον υγιή ανταγωνισμό, την αξιοκρατία και τις ίσες ευκαιρίες στη συμμετοχή. Βρισκόμαστε διεθνώς σε μία συνθήκη γεμάτη προκλήσεις για την αρχιτεκτονική και τους αρχιτέκτονες, που πρέπει να συμβάλλουν ουσιαστικά στην ποιότητα του δομημένου περιβάλλοντος, στην κοινωνία, στην οικονομία, στον πολιτισμό και στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η αρχιτεκτονική αποτελεί αδιαπραγμάτευτα δημόσιο αγαθό και πρέπει μαζί να το διεκδικήσουμε και να το κερδίσουμε, για το καλό του τόπου και των επόμενων γενιών.

Νομίζω πως η Λεμεσός αποτελεί ένα πεδίο αστικής έρευνας για το τί σημαίνει για μια πόλη να αναπτύσσεται με τρόπο που επιβάλλεται από εξωγενείς επενδυτικές τάσεις και στοχεύει σε/προκύπτει μέσα από μία μονοδιάστατη οικονομική αντίληψη της ανάπτυξης.

Τα ψηλά κτίρια χωροθετήθηκαν άτακτα και βεβιασμένα, χωρίς να μελετηθούν μια σειρά από επιπτώσεις στο περιβάλλον, την κοινωνία και την αρχιτεκτονική εικόνα της Λεμεσού, ειδικά σε σωρευτικό επίπεδο, αφού ακόμα και η κατά νόμο εξέταση περιβαλλοντικών επιπτώσεων γινόταν αποσπασματικά και ανά περίπτωση. Καλώς ή κακώς όμως έχει δημιουργηθεί επί του εδάφους μια πραγματικότητα και αυτήν θα κληθεί να διαχειριστεί και το νέο Τοπικό Σχέδιο ώστε να προσπαθήσει να μετριάσει τις αρνητικές επιπτώσεις και να δώσει μία διαφορετική, πιο ανθεκτική και με κοινωνικό αντίκτυπο, αναπτυξιακή προοπτική για το μέλλον.

Ο επαναπροσδιορισμός της αστικής ταυτότητας της Λεμεσού πρέπει να συμβεί με διαφάνεια και συμμετοχικότητα, μέσω της ενεργοποίησης των αντανακλαστικών του πολίτη για την αρχιτεκτονική ποιότητα και την σημασία του δημόσιου χώρου.

Πιστεύω ειλικρινά στο δημόσιο διάλογο για να αποκτήσει ορατότητα το θέμα του επαναπροσδιορισμού της αστικής ταυτότητας της Λεμεσού και της ανάγκης για διεκδίκηση του δημόσιου χώρου της από τους πολίτες.

Κωνσταντίνος Κωνσταντή

Αστικοί εραστές

Το ζευγάρι στον 6ο είναι εξήντα χρόνια μαζί. Το διανοείσαι; Έχουν την τηλεόραση στη διαπασών. Μόλις έπαθε κώφωση ο ένας, την επόμενη ημέρα έπαθε και μερική κώφωση και εκείνη. Μπορεί και να μην έπαθε, να ήταν αυθυποβολή. Πρέπει να φωνάζουν ο ένας στον άλλον. Επρεπε να περιορίζονταν στις βασικές συνομιλίες. Αλλά προτιμούν να μιλάνε μεταξύ τους συνέχεια.

Στον από κάτω όροφο μένει ένας τριαντάρης. Δηλώνει σκηνοθέτης αλλά πέραν από κάτι παλαβές λήψεις που έχει μοντάρει από τη κάμερα του κινητού του, δεν έχει ολοκληρώσει ποτέ τίποτα. Καμιά του σχέση δεν κράτησε πάνω από 10 μέρες. Σε κάθε μια ερωμένη που γνωρίζεμπαινεί και πιο άπειρος. Κάθε έξοδος γυναίκας από την πόρτα του τον αφήνει πιο μόνο. Διακαής πόθος του η Βουλγάρα περιπτερού του MMS λίγο πιο κάτω. Πάει σε όλες τις εκδηλώσεις του δήμου μόνο και μόνο για να περνά από το περίπτερο. Ξέρει το πρόγραμμα της βάρδιας της από έξω. Τραβά με το κινητό του από το μπαλκόνι κάθε φορά που περνά. Διαστροφική συλλογή. Αθώα συλλογή. Κάθε φορά που αλλάζει το πρόγραμμα αυτή, αυτός πλάθει με το μυαλό του δεκάδες πιθανές ασθένειες της. Ποτέ ότι ξενύχτησε απλά με άλλον. Στο μυαλό του, μια Βουλγάρα Παναγιά.

Η φοιτήτρια στον πρώτο έχει δεκάδες ανάδοχους γκόμενους. Η μονογαμικότητα είναι φτώχεια, είτε στις φίλες της. Η αλήθεια είναι πως δεν θέλει να αποτολμήσει ποτέ τη σιωπή. Ποτέ τις σκέψεις.

Ποτέ τη μοναξιά. Η μοναξιά ανήκει στην προοπτική του ασυντέλεστου. Γεύεται τη δόξα της στα φτηνά δώρα που της φέρνουν. Τις ψεύτικες γούνες του Τερανόβα, τα ψεύτικα σκουλαρίκια του Lerus, τα φτηνά κρασιά του περιπτερού. Ρουφά τα κρασιά και τα φτύνει με τρόπο πίσω στο ποτήρι. Τη ζηλεύω για το βάθος που δεν έχει. Τα ποταπά μυαλά είναι τα πιο ευτυχισμένα.

Από κάτω περνά ο «λαός». Η Ανεξαρτησίας ποδοπατείται από καταναλωτές. Κάποτε από διαδηλωτές. Οχι πολλούς. Και τροχονόμους. Και ντελιβεράδες Πακιστανούς. Μπλε, πράσινοι και πορτοκαλί ζωντανοί οργανισμοί. Μια κοινότητα της ανθρωπότητας που την προσέχεις μόνο για να τη βρίσεις όταν πετάγεται στο δρόμο σου. Ούτε καν όταν σου φέρνει το φαί. Η Ανεξαρτησίας δεν είναι μια καλοσαπουνισμένη εμπορική οδός. Δεν θα κάνει κανέναν τουρίστα check in εδώ για να το παίξει καλοταξιδευμένος. Είναι άτεχνη. Οχι ανυπόφορη αλλά άγουστη. Στην Ανεξαρτησίας δεν θα συναντήσεις τίποτα πολύπλοκο. Δεν θα σου συμβεί τίποτα απρόοπτο. Δεν δείχνει να εκτιμά τον υπερρεαλισμό. Είναι απαλλαγμένη από ιστορίες. Είναι σαν τον άντρα που σε περιμένει με τις παντόφλες στο σπίτι. Η πιο μεγάλη στιγμή της οδού ήταν η νύχτα που μέθυσα και φώναξα κάτω από τα μπαλκόνια «Όσο η καρδιά κι αν λαχταρά δεν θα ξαναγαπήσω». Ούτε ένας κάτοικος δεν μου φώναξε «Σκάσε».

Εκαστος εγκλωπώθηκε στην ανεραστότητα του υπέπεσε το κέντρο. Αστική ζωή. Είναι αυτό αστική ζωή; Θέλει κότσια η αστική ζωή. Θέλει ζωή η αστική ζωή. Υπάρχει μια πάθηση που λέγεται αζύπνητος. Ψυχολογική. Την έπλασα, δεν την έγραψε κανένας ψυχολόγος. Είναι αυτή που ισχυρίζεσαι πως η απορρύθμιση είναι μια κακή αναστάτωση. Είναι σαν αγριόχορτο που βλάστησε χωρίς να το φυτέψεις. Στα αρτίως στοιχισμένα πλακάκια σου. Η έξαψη του αγριόχορτου. Κρυφά το επιθυμούσες. Θα διηγείσαι για μέρες δήθεν με αγανάκτηση για το «Όσο η καρδιά κι αν λαχταρά δεν θα ξαναγαπήσω» - και για το αγριόχορτο. Είναι το θέμα «καβάντζα» στα κενά σιωπής που προκύπτουν στις αστικές σχέσεις σου. Στο χαρίζω. Πάρ'το και φύγε και πήγαινε σε μια οικοκυρική γειτονιά. Με πέντε βόλτες που πήγαμε στα H&M της Ευρώπης νομίσαμε μεταμορφωθήκαμε σε ομογένεια του Champs-Ellysees. Περνιόμαστε για κομψοφάστοι ελάχιστου κόστους.

Το άστου και ο έρωτας πρέπει να αφήνουν να δημιουργούνται δευτερεύουσες ιδέες. Για να δημιουργούνται οι κοινοί τόποι. Για να εξαγεται το μάξιμουμ. Για να μην μένουν ανιστόρητοι. Γραφικοί άγραφοι.

Ο μηχανισμός του προθανάτιου θανάτου είναι η τεμπελιά για απόκλιση. Η αδέξια ασάφεια της αρμονίας. Η αποστειρωμένη υγεία της ρουτίνας. Η διασφάλιση των ίδιων και των ίδιων. Η ανεμπόδιστη θέα στις περιπετρούδες. Που εγγυούνται μίνιμαλπροσπάθειες.

«Τα ωραιότερα μπαρ θα τα συναντήσεις στο δρόμο για τα μπαρ που σου πρότειναν» είπε κάποτε ένας λαϊκός σοφός. Και δεν βρίσκω καν μπαρ να σου προτείνω.

Γιατί δεν γέννησε ζωή η πόλη, ούτε την ανάγκη της. Δεν γίνεται ο έρωτας αστικό υποκείμενο κι ας έπρεπε. Να σε εμπνέει για ένα μεθύσι της προκοπής. Στον τέταρτο όροφο έμενε ένας ακαδημαϊκός εξ Ελλάδος. Μου δίδασκε στο μάστερ. Μου έβαλε άριστα στην πτυχιακή και μου έστειλε e-mail, αγαπητή κυρία τάδε ευχαριστώ που μου θυμίσατε ότι αυτό το επάγγελμα αξίζει για να γνωρίζω άτομα σαν εσάς. Ηταν ένας πολύ ωραίος ακαδημαϊκός και του απάντησα σαν αστικά γκόμμενα στον πληθυντικό. Μου αρέσουν οι ρόλοι μου. Αργά το απόγευμα τον συνάντησα στην είσοδο του τυχαία, δεν ήταν πια καθηγητής μου και κράτησα τον πληθυντικό και την σέξι αστικότητα μου. Φαντασιώθηκα να τον καλώ και να τον σέρνω από μπαρ σε μπαρ του κέντρου να πίνουμε και να ξεσφίγγει τα πρώτα δυο κουμπιά στον λαιμό του πουκαμίσου. Και αυτό θα γινόταν. Μα αυτά γίνονται μόνο στις μυρραρίες των δυτικών προαστίων.

Ενδεχομένως εκεί να αγαπιόμασταν παράφορα. Εδώ συμβαίνουν μόνο όσα αβίαστα μπορούν να προβλεφθούν. Εδώ υπάρχει μόνιμα ύφος εξαντλημένης προσδοκίας. Εδώ δεν έχει δρόμους ερωτικούς. Οι έρωτες συστέλλονται. Αεργοί και μηδαμινί δρόμοι. Ο χώρος επιβάλλεται στους ανθρώπους μου είπαν μια φορά.

Ανθή Ερμολογίου

Η Μαρία Λιανού σπούδασε ζωγραφική και γλυπτική, στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας. Είναι συνιδρυτής του αρχιτεκτονικού ατελιέ ANBAU. Στο έργο της εντοπίζει συνθήκες ταυτοχρονίας όπως ο μύθος και η καθημερινότητα, το αίσθημα του ανικανοποίητου και το τοπίο, διαχειριζόμενη τη μεθοδολογία του διακλαδικού διαλόγου και της εικαστικής γλώσσας. Ασκείται στο πως αυτά συνδέονται ως βίωμα και εμπειρία στην πρακτική της αρχιτεκτονικής.

Ο Αλέξανδρος Χριστοφίνης είναι Αρχιτέκτονας Μηχανικός του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, διευθύνων του αρχιτεκτονικού ατελιέ ANBAU από το 2014. Αρθρογραφεί σε επιστημονικά έντυπα του τομέα, συμμετέχει και συν-διοργανώνει διεπιστημονικές ομάδες μελετών με κύριο θέμα την Αρχιτεκτονική. Στοχεύει στο να αναδείξει, την πολιτιστική αρχιτεκτονική παρακαταθήκη και την υπεροχή του ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού, μέσα από τη διαχείριση δημόσιων και ιδιωτικών πρότζεκτ, σχεδιασμό εσωτερικών χώρων και επίπλων.

Βιογραφίες

Ο Κωνσταντίνος Κωνσταντή γεννήθηκε το 1968 στην Αμμόχωστο και είναι απόφοιτος του Πανεπιστημίου Αρχιτεκτονικής της Σόφιας. Διατηρεί αρχιτεκτονικό γραφείο στη Λευκωσία. Διατέλεσε πρόεδρος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου από το 2001 – 2005 και επανεκλέγηκε το 2009 μέχρι 2014. Διατέλεσε Β' Αντιπρόεδρος ΕΤΕΚ το 2005 – 2011. Επανεκλέγηκε το 2011 στο Γενικό Συμβούλιο ΕΤΕΚ και διατήρησε τη θέση του Α' Αντιπροέδρου μέχρι τον Οκτώβριο του 2020.

Η Ανθή Ερμογένους έχει τελειώσει με βαριά καρδιά τη Νομική. Όπως θέλει κάθε κύπριος γονιός. Γράφει τα τελευταία αρκετά χρόνια σε ελληνόφωνες κυρίως στήλες. Είναι αρχισυντάκτρια του Limassol Today. Όσο εργαζόταν, διεκπεραίωσε τα μεταπτυχιακά της στο ΤΕΠΑΚ στο τμήμα Μέσων και Επικοινωνίας. Ακολούθησε διδακτορικές σπουδές στο Πολιτικό Marketing. Συμμετέχει στα ΔΣ σε πολιτιστικούς φορείς, και οργανισμούς ισότητας, κυρίως ως αναλύτρια και εκπαιδύτρια στα θέματα φύλου. Είναι και φαίνεται Λεμεσιανή.

Η Ελενα Αγαθοκλέους γεννήθηκε στη Λεμεσό. Είναι performer, σκηνοθέτιδα, δημιουργός στο πεδίο της performance και των παραστατικών τεχνών, συν-ιδρύτρια και διευθύντρια του Κέντρου Παραστατικών Τεχνών ΜΙΤΟΣ με έδρα το Ξυδάδικο. Σχεδιάζει, επιμελείται προγράμματα και παραγωγές, αναπτύσσει διεπιστημονικές και δια-καλλιτεχνικές συνεργασίες εντός και εκτός Κύπρου, δημιουργώντας χώρο για άλλες φωνές και αφηγήσεις. Η δουλειά της εστιάζει στη σύγχρονη πρόσληψη και παραστατικότητα γύρω από τα θέματα της ταυτότητας, της παράδοσης, της θνητότητας και του φύλου.

Αναζητώντας τη σύνδεση με την κοινότητα και τον τόπο, αφορμάται από το προσωπικό βίωμα για να φτάσει στο πολιτικό σχόλιο. Χαρακτηριστικά της δουλειάς της είναι οι μετα-δραματικές πρακτικές, η χρήση ψηφιακών εργαλείων, η δοκιμή στη φόρμα και το μέσο, η ανάπτυξη μεθοδολογίας, η σκηνοθεσία ως δραματουργία, η επανεξέταση της σχέσης με το κοινό. Στο ίδιο σκεπτικό συνεχίζει την έρευνα πάνω στην αρχαία ελληνική τραγωδία, εξελίσσοντας μια σειρά παραστάσεων με σύγχρονες αναγνώσεις.

Είναι μητέρα δύο αγοριών.

Η Ελενα Κοτασβήλι είναι εικαστικός. Έχει σπουδάσει καλές τέχνες στο Λονδίνο. Τώρα έχει έδρα την Κύπρο. Οι συνεργασίες της καλύπτουν το φάσμα της παραστατικής τέχνης και της περφόρμανς, διασχίζοντας τα όρια αυτά. Συναντώνται συχνά στο χώρο του θεάτρου και της σκηνογραφίας ως εικαστικές εγκαταστάσεις. Έχει συμμετάσχει σε εκθέσεις και φεστιβάλ σε διεθνές επίπεδο. Το 2019 μαζί με τον εικαστικό Αλέξη Βαγιανό, συνίδρυσε τον καλλιτεχνικό οργανισμό CATHRINE, ενθαρρύνοντας καλλιτεχνικά πρότζεκτ με διεπιστημονικό χαρακτήρα και συνεργασίες.

Ο Αλέξης Βαγιανός είναι εικαστικός. Το 2002 σπούδασε μουσική με κατεύθυνση το πιάνο στο Κονσερβατόριο της Φρανκφούρτης στη Γερμανία. Αργότερα μετέβη για σπουδές στη ζωγραφική στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας όπου αποφοίτησε με άριστα το 2009. Η πρακτική του διασταυρώνεται ανάμεσα στη ζωγραφική, τη σκηνογραφία, την εγκατάσταση και τις παραστατικές τέχνες. Έχει λάβει μέρος σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στη Κύπρο, Λίβανο, Αθήνα και Λονδίνο. Το 2019 μαζί με την εικαστικό Ελενα Κοτασβήλι, συνίδρυσε την CATHRINE, έναν καλλιτεχνικό οργανισμό που ενθαρρύνει καλλιτεχνικά πρότζεκτ με διεπιστημονικό χαρακτήρα και συνεργασίες.

Ο Eudes Ajot έχει σπουδάσει διοίκηση επιχειρήσεων στην Ορλεάνη της Γαλλίας και διεθνείς επιχειρήσεις και διεθνείς σχέσεις στο Σίδνεϊ της Αυστραλίας. Είναι υποψήφιος διδάκτορας στην εταιρική φιλανθρωπία στο Πανεπιστήμιο Σορβόνης στο Παρίσι. Έχει εργαστεί ως μάντζερ σε διάφορους οίκους δημοπρασιών στο Παρίσι και έχει εξειδικευτεί στην τέχνη των Αβορίγιων της Αυστραλίας, την Προκολομβιανή και την Αφρικανική τέχνη. Αφού εργάστηκε στην αγορά τέχνης, έγινε διευθυντής του *La Maison des Artistes* (κοινωνική ασφάλιση για εικαστικούς καλλιτέχνες στη Γαλλία) δουλεύοντας για την εξασφάλιση του καθεστώ των καλλιτεχνών. Ο Eudes Ajot τώρα μένει στην Κύπρο.

Δημιουργική ομάδα: Eudes Ajot | Επιμελητής, Αλέξης Βαγιανός και Ελενα Κοτασβήλι | Εικαστικοί
Καλλιτέχνες | Μαρία Λιανού και Αλέξανδρος Χριστοφίνης
Μετάφραση | Αντρη Παναγιώτου
Σχεδιασμός έκδοσης | Κατερίνα Παπαφίλοθέρου
Πρώθηση | Λουκία Βασιλείου

Creative Team: Eudes Ajot | Curator, Alexis Vayianos | Visual artist, Elena Kotasvili | Visual artist
Artists | Maria Lianou and Alexandros Christofinis
Translations | Andry Panayiotou
Publication design | Katerina Papaphilotheou
Promotion | Loukia Vasiliou

---

www.theexcludedform.com

The project is sponsored by the Cultural Services of Cyprus Ministry of Education, Culture, Sports and Youth.

Το πρότζεκτ πραγματοποιείται με την υποστήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας,
Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Sponsors:

Supporters:

Phil. Andreou
Digital Printing Services

Letterpressed
print & design

MALLOUPPAS & PAPACOSTAS
GROUP